

ten moeten
doop aan
toebe-
krachte-
dienst
geloovigen
te onder-
Volkskerk
weg; of
in, doet er
heel het
arna eerst
ze perti-
nansen vol-
inderdoop
ker weer-
te bejide-
ppeluis is
kinderen,
de geloof-
Volgens
acrament,
ens beze-
Volgens
gedoopt
geloovige
ns onzen
t om de
kinderen
igen. Zoo
loofsbelij-
tdrukking
over dit
ij er nog
breed
is ter
discussie
waarop
besproken
in Jacatra,
noselijke
heidenen
pen, die
e familie
n hebben,
ke religie
naar den
in belang-
zijn afge-
te bren-
vraag
zijn. Juist
voortdure
hebben
Bremers,
wel doo-
evenals
an Abra-
kinderen,
zijn huis
n evenals
kerk, die
troek te
ren wel
itsersche
landsche
aartegen
kinderen
ren niet
pen, en
a doop;
in Chris-
aan Gees-
in Abra-
d wel dat
borenen
geld van
aw zaad
lat hier-
ouders"
om zelf
gekoch-
gebore-
in Abra-
vrijl
braham
dullede,
s, dat zij
en, daar
op dien
thouken
steltijne
s, kon
evoerd;
s zulke
1, maar
dersteld
hrikke-
sch uit
jenade-
de be-
ou zijn,
wamen
a weg,
merkt,
niet ge-
t zalig
kinde-
d over-
lening
aarden
teeken
ler ge-
te dis-
de het
den de
id van
d van
de boren,
milien
orden,
religie
geloofs
e Sy-
ge-
steld.
ok nu
eerde
trikla-
deren
leed.
Voor-
op
oelen
niet
hard

oordeel te vellen. Maar wanneer men ons verwijt, dat de „eigenaardige doop-opvatting van de Heraut" en ons „breken met de volkskerk" oorzaak zijn, dat we het „echt-gereformeerde standpunt" hebben prijsgegeven, sta daartegenover ons beslist protest. Beter bestudeering van wat onze Gereformeerde kerk en in haar symbolen en op haar synoden zoo klaar en duidelijk had uitgesproken, heeft ons getoond, dat Appellius zich op dit punt radicaal vergist had. Voor die uitspraak onzer Gereformeerde kerk hebben we het hoofd gebogen, niet alleen omdat onze kerk het zoo belee, maar bovenal omdat die belijdenis in overeenstemming is met wat Gods Woord ons leert.

Slechts ter voorkoming van alle misverstand voegen we hieraan toe, dat de bepaling van den doop tot de „kinderen der geloovigen" noch door onze Vaders, noch door ons ooit bedoeld is in dien zin, dat de Kerk den doop alleen bedienen mocht aan de kinderen van zulke ouders, van wie vast stond, dat ze waarachtig bekeerde waren. Dat is de dwaling der Labadisten, die, hoe vaak men *De Heraut* hiervan ook beschuldigd heeft, door niemand beslister dan door ons weersproken is. Over den innerlijken toestand van het hart kan de Kerk geen oordeel vellen. De intimis non iudicat ecclesia. Belijdenis en wandel zijn de kenteekenen, waaraan de Kerk van Christus alleen te vragen heeft. Wie door belijdenis en wandel als een geloovige zich aandient, moet door de Kerk als zoodanig erkend worden, ook al is hij wellicht voor Gods alwetend oog een huichelaar. Zelfs aarzelen we geen ogenblik met onze vaders te erkennen, dat de kring van het Genadeverbond hier niet beperkt mag worden tot het instituut der Gereformeerde Kerk alleen, maar alle Christelijke Kerken omvat, en een kind uit Roomsche ouders geboren, ook in onze Kerken gedoopt zou mogen worden, wanneer waarborg voor een waarlijk Christelijke opvoeding gegeven werd. En evenzo breken we met onze vaders de lijn van het Genadeverbond niet terstond af in het eerste geslacht. Op grond der belofte, dat God de God niet alleen van ons zaad, maar ook van ons zaadzaad zijn wil, kunnen ook kinderen gedoopt worden, wier grootouders geloovig waren, al zijn de ouders afgeweken van Gods Verbond. Engeltig en bekrummen is de Gereformeerde beschouwing dus niet; zoover de lijn van het Genadeverbond strekt, handhaven we het recht van de kinderen op den doop. Maar aan de andere zijde willen we ook Gods heilig sacrament niet „gemeen" maken door het uit te deelen aan alle kinderen zonder onderscheid. De doop moet het teeken blijven, dat de kinderen der geloovigen van die der ongelovigen onderscheidt. Een volkskerk, „die doopt al wat in het doophuis binnengebracht wordt", wischt de grenslijn tusschen kerk en wereld uit en vergriipt zich aan de heiligheden van den Heere onzen God.

Voor Kootwijks Scholen.

In hartelijken dank ontvangen door Ds. Houtzagers, van den heer H. Bogaard, gift van de Geref. kerk te Alphen ald Rijn f 3.

Namens het Bestuur,
D. HULLEMAN,
Kootwijk, Penningmeester.

Uit de Pers.

In de *Amsterdamsche Kerkbode* wordt er terecht op gewezen, dat de beruchte rede van minister Viviani in de Franse Kamer, wel door de liberale pers ten oosten is afgekeurd, maar dat dit protest weinig waarde heeft, zoo lang die liberale partij in bond optrekt met degenen, die het standpunt van minister Viviani publiek verheerlijken.

In een vorig nummer maakten wij melding van het woord door eenen socialistischen Minister in Frankrijk gesproken, waarin op zoo ontzettende wijze werd getekend de vrucht van het streven der ongelovigen, om de religie uit te roeien uit de herten.

Het is niet overbodig die woorden n g eens af te drukken.

De revolutie van 1789 heeft de recht n van den mensch geschapen; die van 1884 heeft in staat kundig opzicht den nederigsten burger gelijk gemaakt aan den machtigste; de derde republiek heeft in het kindergemoed het revolutionaire maad gestroofd door het onderwijs.

Dat is niet genoeg geweest; en toen hebben wij ons geworpen op het anticlericalisme; wij hebben aan de volkskerk het geloof aan een ander leven ontruk, het geloof aan bedriegelijke en onwezenlijke hemelvisioenen.

Wij hebben gezegd tegen den man, die neerzit op het einde van den langen dag, gebroken door het dagelijksche werk en weinend over zijn ellendig lot, wij hebben tegen dien man gezegd, dat er achter die wolken, waarheen hij zijne droevige blikken wendt, slechts hem lieche herschimmen toeven, en met een heerlijk gebaar hebben wij daar in den hemel lichten uitgedaan, die niet weer aan zullen gaan.

Met gejuich zijn toen die woorden door de gehele linkse zijde van de Kamer in Parijs ontvangen worden.

Een voorstel om overal in den lande deze rede aan te plakken, werd niet gestadig aangenomen. Dit is land penningen werd eenen son van veertig duizend frank beschikbaar gesteld voor dat doel.

En de berichtgevers van de bladen, ook van de Hollandsche, die te Parijs vertoefden, hebben deze woorden overgebreid en sonder ontzetting hebben de redacties die afgedrukt.

Van socialistische zijde is zelfs geschreeven:

Er is geene socialistische partij ter wereld, die niet verheugd zou zijn als in haar eigen land van wege de regering dergelijke woorden werden gesproken.

Van geloovige zijde is op die uitlatingen en de wijze, waarop zij ontvangen zijn geworden, de aandacht gevestigd.

Dat is volkomen natuurlijk. Duidelijk moet gemaakt worden, werwaarts men op weg is, wanneer men zich door de mannen, die naar het linkse pad loeken, laat leiden.

Hoe kan dat beter geschieden, dan door een woord van eenen onder hen, die zonder omwegen er voor uitkomt, waarop het staat?

Zoo'n infant terrible, dat maar uitlapt wat

hem voor den mond komt, is tegenover de onnoozelen goud waard.

En nog meer wordt dat woord van betekenis wanneer het, gelijk in dit geval, door de groote meerderheid van een schare van vertegenwoordigers des volks zoo uitbundig wordt toegelicht.

Men heeft, wij men er zelf niet zoveel in zag, in het eerst aan den overkant er geen erg in gehad, dat die Minister wat heel koud voor de dag is gekomen.

Kerst toen er rechts van die linkse bating gebruik is gemaakt, heeft men lont geroken.

In de Franse Kamer zelf heeft men getracht het krasse dezer uitspraak te temperen; de Minister heeft begrepen, of hem is aan zijn verstand gebracht, dat hij zich had vergalopperd.

Ook in ons land heeft men later zijne maatregelen genomen.

Zoo schreef een der linkse bladen:

Van kerkelijke zijde is uit dit woord politieke munt geslagen. Daar vat men bij voorkeur in het oog het dolzinnige anti-clericalisme, dat in Frankrijk boogrijkt. Dit is kostelijk propaganda materiaal tegen de vrijmijners. De democratie wordt met dat anti clericalisme vereenigd en Mr. Lintburg aangewezen als een Nederlandsche Viviani.

Tegen desen toelag hebben wij onvermoeid in verzet te komen.

Ons oordeel over de eerste rede, door den sociaaldemocratischen Minister van Arbeid Viviani in het Franse parlement gehouden, hebben wij bewaard, totdat de officiële Handelingen der Franse Kamer te ons woordelijk te kennis brachten.

Na zij het gezegd: wij zouden ons schamen, indien deze rede van achter de Nederlandsche Ministerialist tot onze landgenooten ware gericht. Ziehier een Minister die door zijn eenzijdig materialisme zich zoo ver laat drijven, dat hij zich er op beroemt, aan den beider te hebben ontruk datgene, waarin hij zich d cht gelukkig te voelen, zijn godsdienst geloof.

En wanneer het Franse parlement besluit deze wecrinwekkende ruwheid in het gehele land aan te plakken met een meerderheid van 308 tegen 129 stemmen, dan moet men erkennen, dat daar een ongezonde toestand heerscht, en dat reactie noodzakelijk volgen moet.

Een volk, waar de eerbied verloren gaat voor de heilige gevoelens van andersdenkenden, is bedenkelijk ziek, afgezien nog van de bekrompenheid welke uit de verkondigde denkbeelden zelve sprak.

Een ander blad van die zijde liet aldus zich hooren:

Viviani's uitspraak: voorgoed hebben wij de lichten den hemels uitgedoofd, is zoo tegelachtig, dat er reden zoude bestaan zich over zulke eenen bondgenoot van vrijzinnige staatslieden te verontschuldigen, wisten we niet, dat elke groote, sterke beweging, geene uitzondering, van schadelijke excessen onmogelijk kan geverijwaard blijven.

Viviani's uitspraak is zoo onvrijzinnig mogelijk. Lichten dooven is domperswerk!

Zoo tracht men de uitwerking der woorden te verwaakken en stelt men zich aan, alsof men, stel dat Viviani optrad in ons land, geene gemeenschap met hem zoude willen hebben.

Onder tusschen zit men er geen been in, om hier aan te gaan met denken, die onte eerste aanblik nederzochten in het sociaaldemocratische orgaan.

Men trekt op in gemeenschap met eenen man, die schreef gebroken te hebben met het geloof in God, en goden, in het meervoud en in het enkelvoud.

Daarom kunnen wij geene waarde hechten aan betuigingen ala de bovenvermelde.

Daarom moeten wij eenen uitdrukking als deze in herinnering blijven brengen als een baken in een teeken van het eindpunt waariheen men voortstrijdt.

Och, dat allen het insagen, opdat niet zoovele onnoozelen zich lieten misleiden; want helaas, er zijn er nog, en zelfs onder degenen die belijders zich noemen, die de groote scheidslijn tusschen gelooven en niet gelooven, uit het oog verliezen en gemeene zaak maken met hen, die de lichten, aan den hemel zoeken te bluschen opdat het oog alleen op de aarde zal worden gericht.

Het zal vreemlijk zijn eenmaal bevonden te worden tegen den levenden God gestreden te hebben.

De juistheid dezer kritiek zal ieder toestemmen.

De liberale partij, die jaren lang als haar vertegenwoordiger in ons land een man huidige, die „God eigendom en familie" iehreef, de schandelijkste lasteringen onder zelfmoord verheerlijkt, moet niet met een gemaakte verontwaardiging zich over minister Viviani's rede uitslaten, alsof het liberalisme ten onzent van zooveel beter gehalte zou zijn.

Beide, het Franse en het Nederlandsche liberalisme, wortelen in één zelfde beginsel. Ginds moge de vrucht wat wormstekiger zijn dan bij ons. Maar dit verschil van graad doet aan de wezenaardigheid niet af of toe. En het blijft de vraag of de liberale partij, indien ze in ons land even machtig was als in Frankrijk, wel zooveel anders spreken zou.

Officiële Berichten.

Kort verslag van de vergadering der classis Dordrecht, gehouden te Dordrecht, 1 November 1906.

1. Namens de roepende kerk opent Ds. Pol te 9 1/2 ure de vergadering op de gebruikelijke wijze. Al de kerken zijn wettig vertegenwoordigd. Het moderamen wordt gevormd door Ds. Pol als praeses, Ds. Mulder als assessor en Ds. Douma als scriba.

2. Ds. Voogel, voor het eerst ter vergadering, wordt verwelkomd. De notulen worden vastgesteld.

3. Het rapport der deputaten naar de Particuliere Synode wordt goedgekeurd. Idem dat der approbatie der beroeping van Ds. Voogel. De classis wekt den kerkeraad van Pattershoek op de emeritaatregeling spoedig in orde te brengen.

4. Naar aanleiding eener missive van de Particuliere Synode over de classisvermeerdering en de samenwerking met Rotterdam (B) in de zending, wordt aan de zendingcommissie opgedragen aan de zendingdeputaten der Synode te verzoeken, eenige mededeelingen aangaande de samenwerking te plaatsen in het zendingblad.

Mededeeling wordt gedaan der getroffen regeling voor de financiële verhoudingen der nieuwe classis, waaruit o. a. blijkt, dat de classis Barendrecht 12 pCt. en de classis Dordrecht 18 pCt. zal betalen voor art. 11 en 13 K. O.

De missive der classis Aln kerk aangaande de afzetting van Ds. K. te W. en die van de classis Groningen over de opheffing der schorsing van Ds. L. te G. worden voor kennisgeving aangenomen.

Aan broeder De V. te D. zal bericht gezonden worden van het besluit der classis in zijne zaak.

5. De classis keurt de grensregeling tusschen Bolnes en Ridderkerk goed. Aan Bolnes worden drie vacaturebeurten toegestaan, te vervullen door de broeders Bos, Bruins en Meynen.

6. Aan Dordrecht worden in twee gevallen en aan H. L. Ambacht in één geval toegestaan met de censure voort te gaan, Bolnes, Ridderkerk, Silecht, en Westmaas ontvingen adviezen in verschillende zaken.

7. Het moderamen zal de boeken van den Quastor maizen en daarvan rapport uitbrengen op de eerste vergadering der classis Barendrecht en Dordrecht. Het saldo zal gelijkelijk worden verdeeld. De penningmeester der zending zal de gelden, thans onder zijne berusting, opsenden aan de generale kas. De bijdragen, welke de kerken vóór 1906 nog hebben te storten, moeten vóór nieuwjaar opgezonden worden naar Ds. Hagen. Het moderamen zal zijne boeken nazien en de verdere zaken der classis afwickelen en daarvan rapporteren als boven. Ds. Bos zal als correspondent der Theologische School de contributiën voor dit jaar nog innen en wekt op tot het werven van nieuwe contribuanten.

Aan Dordrecht wordt verzocht het archief der classis te bewaren.

8. De praeses wijst er op, dat deze classis nu voor het laatst bijeen is gekomen in gewone vergadering. Ds. Sleeswijk Visser en Ds. De Jonge als nestoren der nieuwe classis Barendrecht en Dordrecht spreken hartelijke woorden.

9. De korte notulen worden vastgesteld. De praeses sluit de vergadering. Ds. Sleeswijk Visser doet het dankgebed, waarna de classis is gescheiden.

J. DOUMA, scriba.

Vergadering Classis Apeldoorn gehouden 14 Nov. 1906

De Voorzitter Ds. Lindeboom opent de vergadering met gebed, het lezen van Psalm 122, gezongen wordt Ps. 119: 17.

Ingekomen stukken:

a. Een schrijven van Ds. Koffijberg, Deput. van de Provincie in het belang van de noodlijdende Kerken.

b. Een schrijven van de kerk te Werkendam en van de classis Almkerk, alsmede van de classis Groningen, welk schrijven als kennisgeving wordt aangenomen.

c. Een vraag van de kerk van Voorst wordt tot een volgende vergadering uitgesteld.

Ds. Gispin rapporteert betreffende de Zending. Zijn warm pleidooi lukt eenige discussie uit. De rapporteur wekt de classis tot meer dere overtuiging op, ook wat de medische zending betreft.

Eene moeilijkheid, ontstaan in de kerk te Beekbergen, wordt besproken en door den consulent nader toegelicht.

De kerk van Beekbergen zal de hulp van eene genabuurde kerk inroepen.

Art. 13. D. K. in verband met de stipulatie wordt besproken.

Met algemeene stemmen wordt de door Ds. Gispin ingediende motie aangenomen:

„De Classis geeft de kerken binnen haar ressort in overweging, de emeritaatstipulatie te teekenen, opdat het onderling hulpbetoon ga „naar de bepalingen van de Synode van Utrecht „en besluit, dat op de volgende vergadering „rapport zal uitgebracht worden door de kerkeraden aangaande deze zaak."

De kerk van Apeldoorn vraagt van de classis toestemming om op een broeder, die, wieteggen staande herhaalde vermaning, van de zonde niet wil afstaten, toe te passen den tweeden trap van de censuur.

Daar toe wordt door de classis vrijheid verleend. De kerk van Lunteren wordt toegestaan, zich bij de classis van Arnhem te voegen, waarover nader met die classis zal worden gecorrespondeerd.

Benaming van Deputaten.

Het advies van de classis is Ds. Boekenooien te Apeldoorn.

Als Quastor wordt opnieuw benoemd de heer Van Veen.

De Archiefbewarende kerk is de kerk van Apeldoorn.

Als Deputaten van hulpbehoevende kerken werden benoemd Ds. Goudappel en Ds. Boekenooien.

Als kerken voor de approbatie van beroepen worden aangewezen Barneveld en Voorthuizen.

Als Correspondent voor de collecten werd benoemd Ds. B. F. van Maas.

Deputaten ingevolge Art. 13 D. K. Ds. Boekenooien en Ds. Goudappel.

Als Kerkvisitatoren werden benoemd Ds. Segboer, Ds. Moet, Ds. Gispin, Ds. Lindeboom.

Als Deput. volgens Art. 19 D. K. Ds. Segboer. Voor de Zending Ds. Gispin en Ds. Segboer.

De roepende kerk voor de volgende Classis is de kerk van Heerde.

Namens de Classis,
Ds. J. H. HOUTZAGERS, Assessor.

Herbouw der afgebrande kerk te Vreeland.

Reeds is het een jaar geleden, dat in den stormachtigen nacht van 26 op 27 Nov. 1805 het stoffelijk bezit dezer kleine kerk (zonder pastorie en gecombineerd) bijna geheel een prooi der vlammen werd. Doch de Heere heeft geholpen. Met dank aan Hem en tevens aan de gevers en geestes kunnen wij weder het volgende verantwoorden:

Geref. kerk Velp B f 250, en Sassenheim f 3. Voorts van broeders en zusters: J. B. te Hoogeveen f 5; K. van Keulen te Randorp f 150; Ds. Sluiter te Borkoop f 250; Meyr. de Wed. Ds. te W. te Harderwijk f 1. en W. K. Den Haag f 1. Nog door Ds. B. te Utrecht, van Me. O. R. f 1, en van of door C. van Egmoud te Aarlanderveen f 250, samen f 20. Het totaal van 16 April j. tot heden is f 1249 46/10.

Moge onze getrouwe God nog meerdere harten gewillig maken om de nog ontbrekende f 1150 weg te nemen of te verminderen. Kom en zie, wat met liefelijke samenwerking van hier en elders is tot stand gekomen. D. V. hopen wij nu 20 Eec. e.k.'s avonds 6 1/2 ure het kerkgebouw in gebruik te nemen. Teit onze kerk slechts 145 zielen, voor meerdere personen is er plaats. De Heere geve, dat weder en gelegenheid diene, om dan het nieuwe gebouw met een belangtendel gehoor van hier en elders te vullen.

Namens den kerkeraad,
Vreeland, 3 Dec. 1906. Ds. W. MAAN.

Buitenland.

Duitschland. Bijna Dr. Stöcker en de vrouwenbeweging. Een protest. Wij lazen in de *Allgemeine Evangelische-Lutherische Kirchenzeitung* het volgende:

Westfalen. Voor de eerste maal sedert de reformatie was eene gehele Evangelische Synode er na aan toe, de belijdenis van de Godheid van Christus te laten vaaren. Het is de synode van Dortmund. De superintendent Schleht had eene verklaring voorgesteld, waarin het tweede

artikel der Apostolische geloofsbelijdenis als fundamenteel stuk der Christelijke waarheid en der kerk werd aangeduid en waarbij de Synode uitgenoodigd werd, om toe te stemmen dat op dit fundamenteel de Kerk van Jesus Christus verder moest opgebouwd worden. Van de 66 leden der Synode stemden er 33 vóór deze verklaring, 32 stemden er tegen, terwijl één zich van stemmings onthield. Dus heeft bijna de helft der Synode geweigerd te belijden dat Jesus Christus de eeniggeboren Zoon Gods is. Enkele onder de tegenstemmers, gelijk de voorzitter der Rijnsch-Westfaalsche arbeidersverenigingen, de predikant Nijmeijer te Eischlinghofe, deden verstaan, dat hunne afstemming niet de betekenissen had van een direct weerspreken der verklaring van den superintendent.

Zoo luidt het bericht. Is het niet bedroevend? Kan men er zich over verwonderen, dat in die streken de „Gemeinschaften" bloeien en dat velen daarbij datgene zoeken, wat de kerk hun niet schenkt?

Wij vinden het mischien nog meer te betreuren, dat de grijsce ex hofprediker Stöcker op het jaarfeest van de Mecklenburgsche vereniging voor inwendige zending te Schwerin, eene voordracht gehouden heeft, waarin hij pleitte dat Christelijke vrouwen, „zoo spoedig als de Kerke op gezonde grondslagen gesteld wordt," toegelaten zullen worden „tot het bekleeden van het ambt van onderlingen tot het medeverkiezen van predikanten."

Eenige vrouwen hadden reeds vóór de vergadering daartegen een protest gereed gemaakt, omdat zij vreesden dat de bekende hotprediker spreken zou gelijk hij gedaan heeft en zij op dien vergadering niet het woord wilden voeren. In het protest verklaren zij: „Wij houden het met de Bijbelsche voorschriften en kerkelijke orde voor onovereenbaar, dat de vrouw, onder welke omstandigheden dan ook, actief aan de kerkelijke verkiezingen deel neemt." Zij willen er niets van weten, dat de vrouwen kerkelijke ambten zouden kunnen bekleeden, voorzover daarmede bedoeld is haar leerbevoegdheid te geven.

Ten slotte betreuren deze vrouwen het, dat het stellen van het vrouwenvraagstuk in de kerk den schijn geeft, alsof dit vraagstuk, als men op den grondslag der kerk staat, voor bespreking vatbaar was, en daarom konden zij niet nalaten het uit te spreken, dat men daardoor in breede kringen onrust was. Ook wordt in dit protest nog uitgesproken, dat men het in het openbaar en zelfstandig onderwijzen van vrouwen een der grootste schaduwzijden in de z.g. „Gemeinschaftsbeweging" zag.

Dr. Stöcker heeft jaren lang op menig gebied leiding gegeven; daarom is het zoo jammer dat hij door zijn optreden aanleiding gaf dat eenige christelijke vrouwen hem in het aangezicht moesten wederstaan.

Frankrijk. De vergadering van de linkse zijde en het centrum te Jarnac.

Van 21-26 October is te Jarnac eene vergadering van 150 afgevaardigden van Gereformeerde kerken van Frankrijk saam geweest. Van deze 136 personen waren 80 predikanten en 56 gemeentelieden. De Gereformeerden in Frankrijk liepen gevaar in drie groepen uiteen te vallen: de rechterzijde, de linkse zijde en het centrum. Om dit te voorkomen is de vergadering te Jarnac saamgekomen; het doel dier samenkomst was om door eene „Union des Eglises réformées" eene zekere eenheid van allen, die den naam van Gereformeerde dragen, te bewaren. Alle Gereformeerde kerken waren uitgenoodigd om te Jarnac te vergaderen; doch de rechterzijde heeft aan die oproeping niet willen voldoen, hetgeen ons een oorzaak is van blijdschap. Van de linkse zijde waren wel betrekkelijk velen verschenen, maar toch niet zooveel als men had kunnen verwachten. Van de 530 tot 570 gemeenten die de Gereformeerde Staats kerk telde, waren er slechts 101 vertegenwoordigd.

Voornamelijk werd er op de vergadering te Jarnac gehandeld over de „Déclaration de principes" of verklaring van beginselen (waarom vermeed men te spreken over de belijdenis des geloofs?) die het verenigingspunt van alle Gereformeerden moest worden, en die aldus luidt: „De vertegenwoordigers der Gereformeerde kerken van Frankrijk spreken van ganser harte hun geloof uit aan Jesus Christus, den Zoon des levenden Gods, die de hoogste gave des Vaders aan de lijden en zondige menschheid is, den Heiland, die door zijn heilig leven, zijn leer, zijn dood aan het kruis, zijn opstanding en zijn gedurige inwerking op de zielen en op de wereld, al degeen volstandig tedi, die door Hem licht met God verenigen en wien Hij den plicht oplegt, te arbeiden aan den bouw van de stad der gerechtigheid en der broederchap; en: Het ligt voor de hand, dat deze verklaring van beginselen voor verschillende uitlegging vatbaar is. Toen een vertegenwoordiger van het centrum of de middenpartij eene nadere verklaring der beginselen wilde geven, nam de predikant Wagner van Parijs het woord en wist zoo te spreken, dat de verklaring eenstemmig en door menigeen onder veel tranen aangenomen werd. Het pakkende woord van den liberalen predikant had dus wel invloed. Maar wat het resultaat van deze enthousiastisch verloopende vergadering zijn zal, kan men voorspanden alleen met een vraagteeken beantwoorden.

Van harte hopen wij, dat de rechterzijde zich nu ook ga vereenigen, en mocht het zijn dat zij de aloude belijdenis der Gereformeerde kerken van Frankrijk, van La Rochelle, als accoord van kerkelijke gemeenschap aanvaardt! Het aantal kerken dat aan de Gereformeerde belijdenis vasthoudt, is wel klein, doch als het fundamenteel maar eenmaal goed gelegd is, mag men op wasdom hopen.

Zwitserland. Scheiding van kerk en staat.

Het denkbeeld van scheiding van kerk en staat, in Frankrijk verwezenlijkt, heeft ook in Zwitserland post gevat. In de laatste weken zijn lange besprekingen daarover in den grooten Raad van de stad Basel gehouden. Het toezienend aantal Roomsgezinden in die stad heeft er veel toe bijgedragen, dat men de vraag gij stellen: is het wel oorbaar dat de staatskerk op den duur met de openbare kas onderhouden wordt?

Ook de staatsraad van Geneve heeft bij den Grooten Raad hier stier een voorgesel gedaan om het budget van eeredienst op te heffen. Daaruit komt het volgende artikel voor:

„Vrijheid van de uitoefening der religie wordt gewaarborgd. De staat en de gemeenten betalen geen geld uit voor het onderhouden eener kerk; niemand kan gedwongen worden voor de kosten van de uitoefening eener religie bij te dragen."

N.-Amerika. Vereenigingsplannen in Canada.

De General Conference van de Methodistische kerk van Canada hield in de maand Octo-

ber hare vergadering te Montreal. Door deze vergadering werden twee besluiten genomen die de aandacht trekken.

In de eerste plaats besloot de Conference, die men wellicht beter Synode zou kunnen noemen, dat hare oudste zending, namelijk die in Japan, die veel vorderingen had gemaakt, zich mocht vereenigen met de zending die in datzelfde land door de Methodistische Episcopale kerk wordt gedreven. Hiervoor is veel te zeggen. Wanneer het doel is eene Japanse Christelijke Kerk te vergaderen, dan kunnen verschillende kerken daartoe wel de handen ineen slaan. Maar dan komt de vraag aan de orde: welke belijdenis zal deze Japanse Christelijke Kerk hebben? Het best zou, dunkt ons, zijn als men de hoofdwaarden der Christelijke religie den Japaners zoekt in te prenten, om dan de formulering eener belijdenis aan de in Japan gevormde kerken over te laten.

Merkwaaardig is helgeen besloten werd omtrent de vereeniging met andere kerken in Canada. Omstreeks Kerstmis van het vorige jaar hielden comités van de Methodistische Episcopale, de Congregationalistische en van de Presbyteriaanse kerk eene gemeenschappelijke vergadering, om een gemeenschappelijke grondslag in zake de leer en de kerkregering van de drie kerken op te stellen, waarop dan de voorgestelde vereeniging zou kunnen plaats hebben.

De Algemeene vergadering der Presbyteriaanse kerk in Canada, die in juni van dit jaar gehouden werd, besprak het plan om in de vereeniging ook de Episcopale en de Baptistische kerk op te nemen. De algemeene conferentie der Methodistische kerk is op dit plan aanstands ingegaan en heeft eene vereeniging, waarin ook Episcopalen en Baptisten worden opgenomen, met algemeene stemmen goedgekeurd. Ja, deze vergadering ging nog verder, want zij besloot dat ook de Evangelical Association, waartoe veel Duitschers in Canada behooren, behoort te worden uitgenoodigd om mee te doen.

Van eene vereeniging met de Episcopalen zal wel niets komen. De gedachten die zij omtrent het ambt en de kerk koesteren, verschillen te veel van de andere kerken, dan dat men met deze zou kunnen vereenigen. Het zoogenamde vereenigingscomité der Methodistische, Presbyteriaanse en Congregationalistische kerken verzoekt de Episcopale en Baptische kerk om commissies te benoemen, waarmede niet kon vergaderen. Van de Baptistische kerk kreeg het ten antwoord: „Kragtens hare beginselen, waardoor de Baptische kerk verschilt van andere Protestantische kerken, is een organische vereeniging onmogelijk. Het zou ons genoege doen, met u voorstellen en plannen om tot eene federatieve vereeniging te komen, te overwegen."

Dit is een goed antwoord. Vereeniging kan alleen plaats hebben tusschen kerken die één zijn in belijdenis en kerk-norming. Doch federatie met andere kerken die in belijdenis verschillen, is zeer gewenscht. Door een federatie kan veel kwaad worden voorkomen, zoodat hij, de eene kerk niet gaat arbeiden op het terrein dat de andere kerk reeds ter beschouwing heeft uitgekozen, en veel goed worden gesticht, zoodat men elkaar steunt bij den strijd tegen Duivel, wereld en menschendinst.

Gemengd Nieuws.

Uit Rusland meldt men, dat op de vergadering op 14 October der Bratsk van de Russische Oostzee-provincien, de voorzitter heeft aangehouden, welk een treurigen invloed het verliezen van conscientievrijheid in de Baltische provincien gehad heeft. Sedert het afkondigen van de wet van 30 April 1905, is het streven om van de „orthodoxie" af te vallen, weder openbaar geworden. Alleen in het jaar 1905 zijn 5200 personen uit de Russische staatskerk tot de Lutherische kerk overgegaan.

Als men weet, dat in de voorgaande jaren vele Lutherische lunnig kerk verlieten, om tot de Grieksch-orthodoxe staatskerk over te gaan, verlost door schoone vooropzettingen, dan is het te verstaan, dat zooveel lastigezondene kerk weer verlaten. Vóór de afkondiging der wet, die conscientievrijheid gaf, was het onmogelijk de Griekse kerk te verlaten, althans officieel, omdat het bij de wet verboden was. Eenmaal tot de Russische staatskerk behorend, mocht men er bij blijven.